

ПРЕДЛОГ МОДЕЛА/ПРОГРАМА/АКТИВНОСТИ
ЗА ДОДАТНУ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНУ ПОДРШКУ РАЗВОЈУ УЧЕНИКА У СРЕДЊОЈ ШКОЛИ
ЗА ШКОЛСКУ 2022/2023.

Школска управа: Лесковац

Назив школе: Гимназија „Бора Станковић“

Место и општина: Врање

Број и врста објеката у који се уводи пилот пројекат:

- Матична школа: ДА НЕ

Име и презиме директора школе: Сузана Мишић Станковић

Контакт директора (телефон и мејл): 017/ 431-992 vrgimnazija@gmail.com

НАПОМЕНА:

Пројекат Обогаћени једносменски рад реализује се у нашој школи од школске 2020/21. године. На основу чл.23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др.закон и 47/18), Решењем министра просвете Бр.601-00-00024/1/2022-15, од 18. 7. 2022. године, и Одлуке (Број: 601-00-00024/-2022-15) о увођењу различитих модела програма и активности у једносменској организацији у школској 2022/2023.години, трећу година за редом реализујемо пројекат ОЈР.

Модел и области деловања су углавном остали исти уз мале измене, пратећи интересовања и потребе ученика.

Укупан број ангажованих извршиоца 16. Процент укупног ангажовања 200%. Координатор пројекта на нивоу школе, Слађана Митић.

22. 09. 2022.

Директор школе:

Сузана Мишић Станковић

ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПИЛОТ ПРОЈЕКТА У ШКОЛИ

Област деловања ¹	<p>МОДЕЛ: 1/1. Подршка развоју личности ученика; 1/2. Репери и оријентир ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА: 1/2.1. Упознавање ученика са широким спектром професија и њихових карактеристика Усмеравање ученика на размишљање о сопственим афинитетима и избору будућег позива.</p> <p>МОДЕЛ 2. Подршка ученицима кроз слободне активности по избору и креативне драмске радионице ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА: 2.1. Креативне драмске радионице и развој вештина у области извођачких уметности укључујући и вештине јавног наступа 2.2.-1. Развој вештина у области новинарства укључујући и вештине јавног наступа – обележавање важних датума (јубилеја) у области културе и уметности 2.2.-2. Развој вештина у области извођачких уметности укључујући и вештине јавног наступа 2.3. Радионице за филм и фотографију 2.4. 1-2. Обезбеђивање подстицајног окружења</p> <p>МОДЕЛ 3. 3/1. Подршка у учењу; 3/2. International day ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА: 3/1. 1. Додатни часови из обавезних наставних предмета диференцирани према образовним потребама ученика из хемије. 3/1.2. Додатни часови- припремна настава за факултете из српског језика 3/2.1. Приказивање културолошких особености различитих култура земаља International day</p> <p>МОДЕЛ 4. Центар за природне науке и истраживање ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА: 4.1. Развој критичког мишљења и предузетништво, експериментисање у природним наукама, извођење експеримената Посматрање и очување биодиверзитета флоре Александровачког језера; израда сапуна 4.2. Експериментисање у природним наукама, извођење експеримената- израда сапуна 4.3. Истраживање, посматрање, културно историјског наслеђа на територији града Врања- Добро дошли у „Образовни круг“</p> <p>МОДЕЛ 5. 5/1. Здравствено-васпитне активности; 5/2. Глава је ослонац (Јога) ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА : 5/1.1. Физичка култура 5/2.1. Спорт- Изграђивање потребе и навике за бављење спортским активностима. Практиковање јоге</p>
------------------------------	--

¹ Област деловања могу бити кључне области квалитета или били који аспект рада школе (врло специфичан). Може их бити и више.

<p>Назив активности²</p> <p>Значење скраћенице: М.О.(Модел;Област)</p>	<p>М.О.1. 1/2.1. Подршка и помоћ младима приликом одабира будућег занимања</p> <p>М.О. 2. 1. Јавни наступ и позоришна представа</p> <p>2.2.-1. Развој вештина у области новинарства укључујући и вештине јавног наступа – обележавање важних датума (јубилеја) у области културе и уметности</p> <p>2.2.-2. Развој вештина у области извођачких уметности укључујући и вештине јавног наступа</p> <p>2.3. Фотографија, филм, видео (историјат и настанак фотографија, филма и видеа; историјски, друштвени и уметнички значај фотографије, филма и видеа; фотографисање и снимање; правилна употреба и подешавање уређаја за снимање; обрада фотографија и видео записа; прављење паноа, постера, изложби...; снимање и монтажа кратких филмова; снимање и монтажа видео записа у филм...),</p> <p>Вежбе по слободном избору ученика, али и на задату тему.</p> <p>2.4.1. Улепшавање ентеријера и екстеријера школе</p> <p>2.4.-2. Еколошки Активизам</p> <p>М.О.3. 3/1.1. Додатни часови из обавезних наставних предмета диференцирани према образовним потребама ученика (хемија)</p> <p>3/1.2. Припремна настава за факултете на којима се полаже Српски језик и књижевност као пријемни испит (Филолошки, Филозофски, Правни, Криминалистички, Факултет политичких наука)</p> <p>3/2.1. Магија звана Врање – Неке другачије приче (Ако волиш свој град хајде да заједно откријемо његову магију, истражимо га и још боље упознајмо његове многобројне чари)</p> <p>М.О.4. 4.1. Посматрање и очување биодиверзитета флоре Александровачког језера, чишћење и одржавање животне животне средине локалног излетишта, мере и превенције очувања природног станишта биљног и животињског света у језеру и око језера</p> <p>4.2. Експериментисање у природним наукама, извођење експеримената- израда сапуна</p> <p>4.3. Истраживање, посматрање, прављење паноа, постера, изложби, снимање и монтажа видео записа у филм и презентација јавности.</p> <p>Вежбе по слободном избору ученика, али и на задату тему</p> <p>М.О.5. 5/1.1. Развијање физичке културе и одговорног живљења</p> <p>5/2.1. Практиковање јоге</p>
<p>Циљеви и очекивани исходи активности³</p>	<p>М.О.1.</p> <p>1/2.- Формирање и развој вештина анализе информација о различитим професијама,</p> <ul style="list-style-type: none"> - формирање и развој вештина анализе сопствене личности, - доношење исправне одлуке о свом будућем занимању у светлу пресека ових двеју врста анализа. <p>Конкретни исходи одабраног модела Репери (Оријентира): -након једногодишњег дијалога о професионалној оријентацији матурант ће бити способан да:</p>

² Дати што прецизнији назив активности која се предлаже (да буде јасно шта се ради). Може бити више различитих активности.

³ Повезати са општим кључним компетенцијама (ЗОСОВ) и предметним компетенцијама, као и са очекиваним исходима. Навести посебно за сваку предложену активност.

1. зна који факултет нуди какав тип смерова/одсека/студијских група/оделења
2. овлада вештином електронског прикупљања информација о програмима оних факултета за које је заинтересован
3. зна елементарне информације о функционисању личности као такве и друштва у којем живи
4. објективно прикупљене податке о напред наведеном употреби конструктивно у циљу доношења исправне одлуке о свом даљем току образовања

Опште међупредметне компетенције:

- 1) компетенција за целоживотно учење 2) комуникација, 3) рад са подацима и информацијама, 5) решавање проблема.

М.О.2. 2.1. Циљеви: оспособити ученике за јавни наступ, овладати позоришном терминологијом и основама мизансцена и сценског говора, научити како се борити са тремом и искуством је превладати, покушај писања сценарија, развијање креативног и такмичарског духа, тимског рада и одговорности, организационих способности (учествовањем на Смотри у Крагујевцу и припремама за одлазак).

Исходи: ученик ће бити у стању да се самостално припреми за јавни наступ, влада позоришном терминологијом, процењује уметничке вредности драмског дела, савлада трему пред јавни наступ и сведе је на ниво позитивне треме, познаје технику писања драмског или филмског сценарија, буде активан и толерантан члан тима, схвати одговорност појединца у колективном пројекту, биће оспособљен за организацију путовања.

2.2.-1. Циљ: Обележавање важних датума, односно јубилеја на месечном нивоу – креирање текстова/видео-прилога

Исходи: Ученици се опредељују за тему (личност, догађај) према интересовању, истражују, сакупљају и организују информације, пишу извештаје, сакупљају и бирају фотографије, снимају прилог у вези са изабраном темом; развијају језичку културу, комуникацију, самопоуздање, вештине јавног наступа, организацију рада, међусобну сарадњу. Ученици користе новинарски стил изражавања, али и слободнији уметнички израз (по договору).

Компетенције: комуникативна компетенција, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, решавање проблема.

- говорећи и пишући о некој теми, јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме, прецизно износи идеје и став;

- говори јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу.

2.2.-2. ЦИЉ: Проширење знања о историји врањског мелоса

1. Уочавање сличности старих извођача
2. Разумевање текстуалног и инструменталног карактера песме

Исходи образовања и васпитања:

1. Изводе закључке о значају настанка различитих текстова
2. Описују начин живота људи кроз песму

3. Уочавају сличности и разлике у начину живота и култури
4. Наводе и упоређују карактеристике обичаја младих људи

Кључне компетенције и целоживотно учење:

друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима – музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

Опште међупредметне компетенције:

комуникација, рад са подацима и информацијама, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, дигитална компетенција,

2. 3. Ученици ће кроз фотографисање, обраду фотографија, снимање и обраду видео записа овладати вештинама потребним да самостално израђују фотографије, припремају паное, постере, врше монтажу видео записа и стварају филмове а самим тим ће стећи потребне вештине да кроз фотографију и филм обраде важне теме из друштвеног живота. Кроз обраду фотографија научиће да израђују паное или тематске изложбе који ће се користити у свакодневном животу али и у настави као помоћно средство и преко тога својим вршњацима визуелно приближити градиво и сл.

Очекивани исходи су да ће ученици научити да правилно користи апарата за фотографисање и снимање (ручна, мануелна употреба и подешавања и аутоматска подешавања), да израђују фотографије, праве видео записе и раде монтажу снимака, филмова, у циљу фотографске и филмске уметничке артикулације израза.

Исходи – прикупља, анализира, организује и критички процењује информације, ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, ради ефикасно са другима као појединац али и члан тима; поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије; остваривање идеје, планирање и управљање пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној и привредној активности

2.4-1. Створити подстицајну средину, интракције и атмосферу за стицање нових знања и вештина која подстиче процес учења.

Исходи -По завршетку програма ученик ће бити у стању да критички разматра утицај људских активности на стање непосредног окружења. -Препознаје позитивне и негативне примере односа према окружењу. -Умањује сопствени негативан утицај на окружење. -Предвиђа могуће последице неодговорног понашања људи- ученика у непосредном окружењу.

Компетенција-Рад с подацима и информацијама; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Естетичка компетенција; Одговоран однос према околини и здрављу.

2.4-2. Упознавање ученика са значајем еколошког активизма

- Подизање свести како код ученика, тако и код грађана о одговорном односу према природи и окружењу у коме живимо

Развијање здравих стилова живота- пешачење и боравак у природи.

Активност 1: Шта значи бити еколошки освешћен? Циљеви: Доћи до сазнања шта је еколошка свест, Да одреди себе на ком је нивоу еколошке свести, Исходи: Разуме значај подизања нивоа еколошке свести, Препознаје код себе неке особине (ако их има) које би морао да промени да би био еколошки освешћен/а

Активност 2: Чист ваздух, вода и земљиште као услов опстанка човека Циљеви: Развија свест о значају воде, ваздуха и земљишта на здравље људи, Долази до сазнања о размерама загађења воде, ваздуха и земљишта како у свету, тако и у Србији, Свестан је последица по здравље људи. Исходи: Разуме да су чист ваздух, вода и земљиште услов опстанка човека, Препознаје највеће загађиваче, Упознат је са стањем вода, ваздуха и земљишта у свету и Србији, Наводи мере за спречавање даље угрожености вода, ваздуха и земљишта.

Активност 3: Еколошке акције, излети и перформанси у сарадњи са НВО (чишћење и уређење излетишта у Врању и ближој околини и узимање учешћа у обележавању појединих значајних датума. Циљеви: Својим примером показати одговоран однос према природи, Развијање свести код грађана о потреби очувања здраве животне средине, Развијање одговорног односа према природи, Развијање здравих стилова живота, Стицање љубави према природи. Исходи: Учествује у акцијама уређења и чишћења одређених локалитета, Даје допринос у раду тима/групе, Својим залагањем пружа пример другима, Развија одговоран однос према природи, Схвата значај боравка у природи.

Активност 4: Мапирање дивљих депонија (израда мапе) Циљеви: Лоцирање дивљих депонија у Врању и околини, Мапирање лоцираних дивљих депонија, Представљање широј јавности, Представља своје резултате/презентује, Својим радом подстиче људе, али Локалну самоуправу да предузму мере на уклањање депонија.

Активност 5: Промоција нашег рада кроз кратке филмове. Циљеви: Промоција резултата рада, Подизање свести код грађана, Развој дигиталних компетенција. Исходи: Уме да се изрази кроз кратке форме филма, Презентује, Подстиче друге људе на размишљање својим филмом, Сарађује са члановима тима на изради филма

Опште компетенције:- Рад са подацима и информацијама,- Дигитална компетенција,- Одговорно учешће у демократском друштву, -Одговоран однос према околини,-Одговоран однос према здрављу.

М.О.3. 3/1.1. Циљ ове активности је развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема, развијање логичког, апстрактног и критичког мишљења и осамостаљивање ученика за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима .

Исходи- самосталност у процесу стицања знања кроз непосредне задатке;

3/1.2. Циљ: Утврђивање градива из српског језика, књижевности и језичке културе – обрађиваног током претходних година по областима, односно периодима књижевности. Исходи: Ученик успешно полаже пријемни испит за жељени факултет.

3/2.1. Неговање осећања припадности граду

- Развијање љубави према сопственом граду
- Упознавање са културно-историјским наслеђем
- Повезивање прошлости и садашњости
- Неговање културе сећања
- Развијање креативности и радозналости
- Подстицање групног рада и сарадње
- Оспособљавање ученика за самостално истраживање и представљање резултата рада кроз ширу употребу ИКТ-а

Међупредметне компетенције: Комуникација, Компетенције за целоживотно учење, Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција, Решавање проблема, Сарадња, Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини, Естетичка компетенција.

М.О.4.1. Циљ испитивања и истраживања има задатак да биолшким методама и засејавањем других сојева бактерија ,уништи токсична једињења цијанобактерија и омогући настанак риба и другог животног облика воденог екосистема.

Еколшко чишћење акумулационог вештачког језера у најближој околини Врања. Ученик зна да:-

Прикупи,прикаже и и тумачи податке добијене истраживањем; -осмисли поступак истраживања на задато истраживачко питање,креира и прати истраживачки протокол; -изнесе и вреднује аргументе на основу доказа;-доведе у везу основна својства живих бића са просторним и временским распоредом чинилаца њиховог окружења. Уме да дискутује и аргументује физиолошке процесе и промене биоценозе Специфична примена компетенција:Екологија,заштита животне средине и биодиверзитета, одрживи развој.

Међупредметне компетенције: Рад с подацима и информацијама, Научно-технолошка компетенција

4.2. Циљ

- Циљ ове активности је развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема, развијање логичког, апстрактног и критичког мишљења и осамостаљивање ученика за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима

Исходи

- овлада основним операцијама лабораторијске технике, мерама опрезности, заштите и прве помоћи како би самостално изводио једноставне експерименте;
- организује радно место, припрема и одлаже прибор и други материјал за рад;
- издвоји битно од небитно - одабирање релевантних информација;
- изводи једноставне огледе;
- повезује и примењује знања из различитих предмета у сврху постављања хипотезе и доношења закључака;
- презентује цео "истраживачки поступак".

4.3. Циљ радионице је:

• развијање језичких компетенција кроз директну, вођену комуникацију путем електронских алата у представљању тема у различитим електронским медијима. • истраживање и приказивање културне баштине, • вршњачко учење уз коришћење електронских алата у директној, вођеној комуникацији између ученика наше школе и ученика школе у којој се налази наша ученица Сара Поповић у Италији. Ученици ће кроз истраживање, посматрање и фотографисање, снимање и обраду видео записа упознати ученике у Италији кроз фотографију и филм обрађујући важне теме културно историјског наслеђа на територији града Врања.

Очекивани исходи су да ће Сарини другови из Италије стећи знања о периоду настанка истих на територији града Врања, што ће поткрепити сликама и видео записима као и текстуалним подацима.

Исходи – прикупља, анализира, организује и користи научна и литературна знања, ради ефикасно са другима као члан тима, поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије, остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју. Кључне компетенције – дигитална компетенција, учење, културолошка освешћеност и изражавање, осећаја за иницијативу и очување геонаслеђа. Опште међу предметне компетенције – дигитална компетенција, рад са подацима информацијама, решавање проблема, одговоран однос према околини, комуникација, компетенција за учење, естетичка компетенција, одговорно учење .

М.О.5. 5/1.1. Циљ: Одржавање и унапређивање физичких способности и здравља, у складу са сопственим потребама и интересовањима. Редовно вежбање у слободно време. Исходи: коригује последице дуготрајне седентарне активности, положаје, покрете и кретања који имају негативан утицај на здравље применом физичког вежбања. Зна да повеже принципе здраве исхране и вежбања.

5/2.1. Развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља, потребе неговања и развоја физичких способности. Изграђивање потребе и навике бављења јога спортом, неговање здравих животних образаца, постизање и очување физичког, менталног, духовног здравља и самореализација. Развијање креативности и оспособљавање за осмишљавање јога серијала. Исходи: правилно држање тела, ученици изводе јога положаје, владају техником правилног јога дисања, боља концентрација и пажња, владају техникама опуштања, осмишљавају креативне серијале.

Развој кључне компетенције: Компетенција за одговоран однос према здрављу

Општа међупредметна компетенција: Развој здравствено-хигијенских навика и активног односа према очувању и развоју здравља.

Опис активности ⁴	<p>М.О.1/2 1/2.1. Начин реализације активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Анализа личних потенцијала и капацитета, интересовања *Организација "дана отворених врата" (посета факултета, као и сусрети са презентерима који долазе са факултета) *Сусрети са представницима различитих професија *Преглед електронских информација о високом образовању, као и информативних брошура <p>Динамика реализације активности: -четири часа недељно, два двочаса</p> <p>Начин организације: Дијалог са ученицима и /или гостима</p> <p>М.О.2. 2.1. Три пута недељно по два сата ће три групе ученика у септембру пролазити кроз основе јавног наступа и позоришне терминологије, теоријски и практично, да би у октобру вежбали самостално јавни наступ. У новембру ће се бирати драмски текст и аудицијом делити улоге. У децембру и јануару ће трајати читајуће пробе, у фебруару и марту мизансценске, да би крајем марта била премијера позоришне представе. Тада ће бити и такмичење у беседништву, па ће се неки и у томе окушати, након припрема на претходним часовима.</p> <p>У априлу ће се систематизовати претходна знања, да би се у мају припремао завршни јавни наступ за крај године – музичко-сценски програм или позоришна представа, који ће се репризно изводити у хуманитарне сврхе.</p> <p>2.2. Подела задужења у складу са интересовањем ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> - Израда текста (са фотографијама), објављивање на сајту школе - Израда сценарија за видео-прилог, снимање и монтажа (према могућности ученика) <p>Динамика: два пута недељно (један двочас + један час)</p> <p>2.2.-2. Начин реализације активности: -савремени (презентације у ппт формату, д) облици приказивања особености различитих култура света. Динамика реализације активности: -три часа недељно у трајању од 45 минута</p> <p>Начин организације: -ученици подељени у мање групе, у сарадњи са професорима, прикупљају релевантне информације о свим културама света, након чега састављају неку врсту "путописа" о истима који потом презентују, на пример у форми ппт-а, кратког документарног филма и сл.</p> <p>2.3. Једном недељно у трајању од 60 до 90 минута</p> <p>Реализација се планира како у просторијама Гимназије тако и на територији града Врања и шире.</p> <p>Бавити се фотографијом и филмом захтева основна знања из области оптике и методе стварања фотографске слике и видео записа.</p> <p>Рад са ученицима ће бити подељен у две фазе <i>теоријски и практични део</i>.</p> <p><i>Теоријски део</i> ће прво садржати кратак историјат фотографије и филма, значај фотографије и филма као и утицај које ова две форме могу имати и имају на друштво како у истинитом извештавању али и у пропагандне сврхе.</p> <p>Затим би се кренуло у давање објашњења првобитног принципа стварања снимка-слике из тзв. мрачне коморе (првобитна форма фото-апарата, мрачне коморе или кутије у чијој се унутрашњости, на зиду кутије рефлектовала слика из</p>
------------------------------	--

⁴ Описати сваку предложену активност (како се планира реализација, динамика – колико пута недељно, трајање у току дана, начин организације, посебне специфичности),

спољашњег света а затим фиксирала уз помоћ хемијских једињења. По принципу мрачне коморе функционису фотоапарати до појаве дигиталне технологије. Део хемијског састава емулзије одрадио би се у сарадњи са професором хемије. У теоријском делу ученици би добили и објашњења и појашњења о начинима на који се подешавају фотоапарати/паметни телефони како би се добила најбоља фотографија односно видео запис. Такође ученици ће добити основну обуку да обраде фотографије и видео записа у популарним програмима за обраду фотографија адобе фотошоп и адобе илустратор. На тај начин ће стећи основна али и напредна знања о самом поступку фотографисања али и каснијој обради фотографија. *Практични део* подразумева индивидуално истраживање сопствених афинитет или „рукопис“ у сарадњи са професором ликовне културе и историје.

Након низ уводних припремних радњи и предавања уз практично-показне елементе прешло би се на рад по задатку, индивидуално и групно. Динамика рада би била један час недељно, са централним показним вежбама, а затим би ученици ван наставе самостално истраживали и припремали материјал за следећи час где би могли и усмено одбранити свој концепт рада.

На крају ће ученици кроз изложбе односно филмске вечери приказивати своје радове својим вршњацима али и заинтересованим професорима и грађанима Врања.

На тај начин ће ученици моћи да обраде неке њима значајне теме и да промовишу здрав начин живота као и ствари које их интересују.

2.4.-1. Израда и реализација плана 2.куповина и садња цвећа 3.постављање клупа – жардињера 4.Оплемењивање простора

Ове активности би се спроводиле једном недељно у трајању 45 мин. Реализација активности би била у току целе школске године. У зимским месецима би радили на улепшавању и сређивању унутрашњости школе.

2.4.-2. За реализацију свих активности потребан је 1 час недељно/ изводи се једном месечно у трајању од 4 часа. Реализоваће се кроз пет активности: Активност 1: Шта значи бити еколошки освешћен? (радионица на тему еколошке свести)

Радионица у трајању од 2 школска часа. Ученици добијају задатак да промисле и запишу шта за њих значи бити еколошки освешћен. Излиставају оно што су написали, дискутујемо на задату тему и изводимо закључке. Као продукт правимо презентацију на тему еколошког активизма. Активност 2: Чист ваздух, вода и земљиште као услов опстанка човека (радионица-примери добре и лоше праксе, последице)Ученици имају задатак да на интернету пронађу примере из света и земље, како примере добре праксе, тако и примере угрожености воде, ваздуха и земљишта.Евидентирају највеће загађиваче. Предлажу мере унапређења животне средине.Износе последице по здравље људи које узрокују загађен ваздух, вода и земљиште.Као продукт израда презентације на задату тему За обраду ове теме потребна су 2 школска часа

Активност 3: Еколошке акције, излети и перформанси у сарадњи са НВО (чишћење и уређење излетишта у Врању и ближој околини и узимање учешћа у обележавању појединих значајних датума- Очистимо свет и Дан чистих планина 24.и 25. Септембар/ Дан пешачења 18. Октобар/ Дан планина 11. Децембар/ Светски дан образовања о заштити животне средине 26.јануар/ Светски дан воде 22.март/ Дан планете Земље 22.април/ Светски дан заштите животне средине/ Излети (боравак у природи, пешачење као вид здравог стила живота. Успутно чишћење и уређење пешачке стазе) Извођење акција чишћења и уређења појединих локалитета, организовање излета у околини Врања и перформанса поводом

обележавања светски значајних датума, а све у циљу подизања свести код грађана. Ове активности спроводимо са НВО са којима смо већ имали одличну сарадњу, Грађанске иницијативе- Милица Бранковић и ХЕЛП- Станислава Кулиџан. Снимци и фотографије са акција биће искоришћени за израду филма. За ову активност која ће се спроводити током целе школске (углавном викендом) биће потребно највише часова, укупно 20.

Активност 4: Мапирање дивљих депонија (израда мапе) Ученици добијају задатак да у групама обиђу задате делове града, лоцирају на гугл мапи дивљу депонију и сликају. Након прикупљања информација прелазимо на израду гугл мапе дивљих депонија у Врању и околини уз приложене фотографије и видео снимке за сваку локацију. За ову активност нам је потребно 4 школска часа

Активност 5: Промоција нашег рада кроз кратке филмове (подизање свести о важности очувања животне средине код грађана) Израда кратких филмова од прикупљеног материјала током школске године. Презентација филмова како у школи, тако и путем медија у циљу подизања еколошке свести код грађана. За ову активност нам је потребно 9 часова.

М.О.3 3/1.1 Обнављање пређеног градива из хемије и проширивање знања

- организација процеса учења
- активно конструисање знања, селектовање битног од небитног
- ефикасно коришћење различитих стратегија учења
- решавање проблема
- развијање логичког мишљења

3/1.2. Утврђивање књижевнотеоријског знања (значење термина), историје књижевности (периодизација, правци, одлике праваца, представници), као и градива из граматике кроз рад на тестовима, квизове, израду презентација, табела, подсетника, решавање тестова са претходних пријемних испита, повезивање градива у контексту;

- Препознавање практичне сврхе градива и његове улоге и значаја за предстојећи факултет и професију;
- Провере знања путем тестова за вежбу, као и евалуација резултата

Посебно посвећивање пажње градиву, које су ученици издвојили као најтеже и предложили за утврђивање.

3.2.3. Истраживање културно-историјских знаменитости

- Посете културно-историјским локалитетима (позориште, библиотека, музеј, слушање музике, гледање филмова)
- Припремање и организовање изложби
- Писање истраживачких и литералних радова
- Осмишљавање и прављење сувенира
- Два часа недељно

Прављење видео записа и презентација. Једна група, сваке друге недеље двочас.

М.О.4. 4.1. Ученици долазе у школу у заказаном термину који је унапред испланиран од стране наставника и слободног термина ученика

Динамика доласка : У првом тромесечју одлазак на терен једном месечно у трајању од 6 школска часа, посматрање околине језера ,чишћење и унапређивање животне средине истих .У зимском периоду рад у школском кабинету обрада резултата прављење табела унос стаистичких података,проучавање услова и места боравка других биљних врсти, предлози за уређење и унапређење локалног језера и излетишта ка бољем и лепшем најближем излетишту града Врања један час недељно. Ученици дају своје предлоге идеје и размишљања о унапређењу и очувању животне средине кроз програм садње нових засада као и чишћења корова и улепшавања околине самог језера и приступа језеру.У трећем тромесечју када климатске прилике буду боље излазак на терен и посматрање живог света екосистема једном месечно у трајању од 6 школских часова последњи месец приказ резултата истраживачког пројекта.Упознавање свих ученика школе и као и медијска пропраћеност добијених резултата и исхода истраживања путем школског сајта и локалне телевизије.

Ученици медијима приказују свој истраживачки рад (имају јавну презентацију или одговарајући термин у еколошкој емисији локалне телевизије).Ученици се најпре упознају са биљним светом слатководног екосистема Александровачког језера,Упознају се биљним културама у самој води као и са бактеријским културама унутар тог екосистема.У школској лабораторији ученици припремају стерилне посуде у којима ће узимати узорке воде.

Сав материјал стављају у кутије и носе са собом(ако су у питању епрувете смештају се у дрвени сталак и носе заједно).Фотографишу водене биљке и животињски свет ,околину .Ученици долазе локалним превозом до оближње локације Александровачког језера ,по лепом времену може и возња бицикли уз асистенцију наставника.Узорке донетог материјала однети у школу и извршити узорковање воде.За анализирање потребне хемикалије требају стручни сарадник од локалне самоуправе или ЗЗЗВ(у случају да неке анализе не могу урадити у школи испитивање врши Завод за јавно здравље Врање уз одобрење локалне самоуправе.Након сваког обиласка језера врше поређење пређашњег стања .Правећи разлику и поређење са затеченим стањем на терену. Ученици једном месечно врше испитивање воде и на тај начин прате стање воденог екосистема. Присутне цијанобактерије могу да изазову помор риба и живог света ако се пренамноже. Овим испитивањима може се пратити контролни систем биотопа и биоценозе језера Добијене резултате могу користити референтне установе које праве план и програм чишћења језера . У сардањи са локалном самоуправом могуће је направити план ресанације језера и очувања животне средине самог воденог екосистема Александровачког језера као и околине и очување животне средине самог предела око језера.

С обзиром на то да цијанобактерије испуштају канцерогене токсине и утичу на помор риба, као и то да загађују воду која је неупотребљива за пиће и за животиње,овим пројектом ученици испитујући квалитет воде могу обезбедити детаљне податке о бактериолошком стању воде и уз асистенцију наставника и стручних сарадика успоставити комуникацију са институтом „Винча“ који би помогао својим додадном анализама и спровео детаљни план чишћења Алесандровачког језера.

	<p>4.2. Пројекат би се састојао из следећих области: Увод у науку и експериментално лабораторијски рад; Важност мерења у науци; Припрема, извођење и презентовање једноставних огледи који обједињују знања из више наставних предмета; Онлајн радионице, интерактивни квизови, виртуелне посете. Активност ће се реализовати недељно као трочас.</p> <p>4.3. Сваке друге недеље по четири часа у трајању од 60 до 90 минута..</p> <p>Реализација се планира како у просторијама Гимназије тако и на територији града Врања и шире. Бавити се истраживањем, посматрањем, фотографисањем и израдом видео записа, израдом панона и презентовање видео записа. • Вежбање језичких компетенција (говора и писања) • Развијање социјалне и дигиталне компетенције • Вршњачко учење на забаван начин • посетити одабране знаменитости Врања • бележити видео-запис или осмислити презентацију, • снимати, истраживати, представљати и говорити, • приказати културно-историјско наслеђе, • истражити значај и симболику баштине, • истраживати и показати идентитет народа, града Врања • указати на туристички потенцијал представљених места. На тај начин ће ученици моћи да обраде неке њима значајне теме и да промовишу области које их интересују и промовишу знаменитости на територији града Врања.</p> <p>М.О.5. 5/1.1. предавања, трибине, пешачење у природи, корективне вежбе, спортске игре. Реализација 1 час недељно.</p> <p>5/2.1. Једном недељно у трајању од 90 мин. - двочас. У припремљеном простору ученици изводе физичке вежбе- положаје, технике дисања, уз индивидуални рад, рад у пару. Заједничко осмишљавање арт кореографија, припрема и извођење наступа на манифестацијама у школи, на локалном и републичком нивоу. Припрема и реализација завршног часа, перформанса за родитеље и све заинтересоване. У другој половини јула осмишљавање и припрема наступа за Међународни фестивал јоге у Београду у организацији Јога Савеза Србије.</p>
<p>Циљна група којој је намењено⁵</p>	<p>М.О.1. 1/2.1. Ученици четврте године гимназије</p> <p>М.О.2. 2.1. Ученици свих разреда</p> <p>2.2. Ученици свих разреда, чланови Новинарске, Литерарне, Драмске секције</p> <p>2.2.-2. Ученици друге године гимназије</p> <p>2.3. Ученици свих разреда који имају одређен афинитет према уметничким дисциплинама, фотографи, филму, сликању, цртању, вајању, обради фотографија, њиховом значају и употреби..</p> <p>2.4. -1. Ученици свих разреда, предметни професори, стручни сарадници.</p> <p>2.4-2. Ученици Гимназије „Бора Станковић“ од прве до четврте године</p> <p>М.О.3. 3/1.1. Ученици свих разреда гимназије.</p> <p>3/1.2. Ученици четврте разреда гимназије</p> <p>3/2.1. Ученици од 1. до 3. године</p> <p>М.О.4. 4.1. Група од 20 ученика 4. Разред.</p> <p>4.2.2. Сви заинтересовани ученици од првог до четвртог разреда.</p> <p>4.2. Ученици који би желели да упознају хемију на занимљив начин из свих разреда гимназије</p> <p>4.3. Ученици свих разреда који имају одређен афинитет преваходно према географији, уметничким дисциплинама, фотографи, филму, сликању, цртању.</p>

⁵ Навести све циљне групе којима су намењене активности, за сваку активност посебно

	<p>M.O.5. 5/1. 1. ученици који имају проблем са исхраном и са деформитетом кичменог стуба. 5/2.1. Ученици од 1. До 4. Разреда.</p>
Носиоци активности ⁶	<p>M.O.1. 1/2.1. професор социологије др Виолета Трајковић M.O.2. 2.1. Наставник српског језика и књижевности, Нела Димитријевић, по потеби у сарадњи са наставницима музичке културе, ликовне културе и језика, медија, културе. 2.2. Наставник српског језика и књижевности Ана Стоиљковић 2.2.-2. Наставник музичке културе Милош Величковић 2.3. Два извршиоца, наставник историје, Ненад Стоиљковић и наставник ликовне културе, Александар Ђорђевић 2.4-1. Наставник биологије, Гордана Николић 2.4.-2. Професор географије Драган Антић M.O.3. 3/1.1. Наставник хемије Петровић Милица 3/1.2. Наставник српског језика и књижевности Драган Петровић 3/2.1.- наставник историје Јасмина Јањић M.O.4. 4.1.1. Наставник биологије, Станисалава Митић 4.2.2. Наставник хемије Милица Петровић 4.3.3. Наставник географије Весна Богдановић и ученица Сара Поповић M.O.5. 5/1.1. наставници физичког васпитања Александар Станојковић и Ненад Ристић 5/2.1. Педагог школе Слађана Митић *сертифициковани инструктор јоге и координатор пројекта на нивоу школе.</p>
Место реализације ⁷	<p>M.O.1. 1/2.1. учионица, свечана сала или дигитално M.O.2. 2.1.1. Инфотека, учионица, Свечана сала, сала Позоришта или Дома војске. 2.2.2. Учионица/инфотека/свечана сала/библиотека 2.2.-2. Радна локација реализације: медијатека/инфотека; гугл учионица Презентативна локација реализације: свечана сала гимназије, сајт гимназије 2.3.3. Учионица, кабинет за ликовну културу, спољни терени, паркови, урбани део града, околна места, Европа, свет... 2.4.-1. Хол школе ,школско двориште, летњиковац школе 2.4.-2. По потреби: учионица, медијатека, свечана сала, највише на терену</p> <p>M.O.3. 3/1.1. Просторије школе 3/1.2. Учионица/библиотека/инфотека 3/2.1. - школа</p>

⁶ Навести ко треба да буде реализатор (профилација наставника, стручни сарадник..)

⁷ Навести где треба да се реализује предложена активност (типска учионица, сала, специјализовани кабинет, лабораторија, спољни терени, локални ресурси)

	<p>M.O.4. 4.1. Специјализовани кабинет, лабораторија, спољни терени, локални ресурси вештачко језеро</p> <p>4. 2. Кабинет хемије</p> <p>4. 3. Учионица, медијатека, свечана сала , урбани део града и околна места.</p> <p>M.O.5. 5/1.1. Школа, фискултурна сала, стаза за пешачење, стаза за трчање.</p> <p>5/2.1. Типска учионица, окружење школе, локална средина</p>
<p>Потребно ангажовање извршилаца (наставник, стручни сарадник)⁸</p>	<p>M.O.1. 1/2.1. један извршилац</p> <p>M.O.2. 2.1. Наставник српског језика и књижевности</p> <p>2.2. Наставник српског језика и књижевности</p> <p>2.2.-2. Један извршилац</p> <p>2.3. Два наставника, 1 група, 2 часа недељно (двочас)</p> <p>2.4. -1. Наставници, стручни сарадници</p> <p>2.4.-2. По потреби: учионица, медијатека, свечана сала, највише на терену</p> <p>M.O.3. 3/1.1. Није потребно</p> <p>3/1. 2. Не</p> <p>3/2.3. Не</p> <p>M.O.4. 4.1. Не</p> <p>4.2. Просторије школе- хемијски кабинет</p> <p>4.3 Један наставник, 10%</p> <p>M.O.5. 5/1.1. да</p> <p>5/2.1. Није потребно додатно ангажовање наставника за све остале, осим носилаца активности.</p>
<p>Потребно ангажовање извршилаца (спремачица, сервирка, куварица, лојач/домар)</p>	<p>M.O.1. 1/2.1. Није потребно</p> <p>M.O.2. 2.1. Један помоћни радник како би школа била отворена након наставе.</p> <p>2..2. Није потребно</p> <p>2.2.-2. Не</p> <p>2.4.-1. Помоћно особље</p> <p>2.4.-2. Није потребно</p> <p>M.O.3. 3/1.1. Није потребно</p> <p>3/1. 2. Не</p> <p>3/2.1. Не</p> <p>4.1. до 4.3. не</p> <p>За све остале није потребно ангажовање.</p>
<p>Исхрана ученика⁹</p>	<p>M.O.1. 1/2.1. Није потребно</p> <p>M.O.2. 2.1.1. Не</p>

⁸ За сваког извршиоца написати проценат норме за додатно ангажовање

⁹ Описати начин обезбеђивања ручка/ужине за ученике који се укључују

	<p>2.2. Није потребно 2.2.-2. Не 2.3. Не 2.4.-1. Ученици сами обезбеђују ужину. 2. 4.-2. Ученици сами обезбеђују ужину. М.О.3. 3/1.1. Ученици сами обезбеђују ужину. 3/1.2.. Не 3/2.1- Није потребно М.О.4. 4.1. Ученици носе ланч пакете од куће (воће, сок неки калоријски оброк) 4. 2. Сами обезбеђују 4.3. Ученици носе ланч пакете од куће (воће, сок неки калоријски оброк) М.О.5. 5/1.1. не 5/2.1. Не</p>
Процена обухвата ученика ¹⁰	<p>М.О.1. . 1/2.1.. минимум 15 ученика М.О.2. 2.1. Између 50 и 60 ученика, у три групе. 2.2.. 15 ученика од првог до четвртог разреда 2.2.-2. 45 ученика 2.3. Ефикасан рад радионице за фотографију и филм изводљив је са групом од 15 до 20 ученика уз могућност формирања групног рада и њихове међусобне сарадње. 2.4.-1. 10-15 ученика 2.4.-2. 15 ученика М.О.3. 3/1.1. до 15 ученика 3/ 1. 2. 15 ученика 3/2.1. Група од 15 ученика М.О.4. 4.1. Група од 15 ученика 4. 2. До 15 ученика 4. 3.. Ефикасан рад изводљив је са групом од 15 ученика уз могућност формирања мањих група, и њихове међусобне сарадње. М.О.5. 5/1.1. најмање 50 ученика 5/2.1. до 15 ученика</p>
Додатни ресурси ¹¹	<p>М.О.1. 1./2.1.. лап-топ, двд/цд, флеш, пројектор (школа све ово већ поседује!) 2.2. не 2.2.-2. Савремени алати: Лсп-топ, пројектор, флеш</p>

¹⁰ Дати процену броја ученика који ће бити укључени у пројекат (што прецизније и за оба циклуса)

¹¹ Навести уочене врсте и количину недостајућих ресурса да би пројекат био успешнији (шта требало урадити, купити, обезбедити, прилагодити и навести начин на који се ови ресурси могли обезбедити)

	<p>2.3. Фото апарат Nikon D7500 18-140 VR</p> <p>2.4.-2. Традиционални алати: хамер, лепак, пано простор Савремени алати: Лап-топ, пројектор, фотоапарат, зум</p> <p>М.О.3. 3/1.1. лап-топ, двд/цд, флеш, пројектор (школа све ово већ поседује!)</p> <p>3/1.2. -- Не</p> <p>3/2.1. Не</p> <p>М.О.4. 4.1. Обезбедити лабораторијско посуђе, купити одговарајућу опрему за прикупљање материјала на терну. Успоставити логистичку подршку са локалном самоуправом и обезбедити превоз ученика до локације на терну. Обезбеђење ресурса врши се с локалитета одакле се узимају узорци.</p> <p>4.2. Лабораторијско посуђе и хемикалије</p> <p>4.3. Фотоапарат. Успоставити логистичку подршку са локалном самоуправом и Епархијом Врањском за обезбеђивање превоза ученика до локације на терену.</p> <p>М.О.5. 5/1. пилатес лопте, струњаче</p> <p>5/2.1. Чиста, проветрена просторија, простирке, локалне зелене површине, сале.</p>
Додатне напомене ¹²	<p>М.О.1. 1/2.1. Гимназија је тип школе која има <i>обавезу</i> да школује будуће студенте те је оваква активност неопходна ђацима</p> <p>М.О.2. 2/1.1. Евентуална помоћ око костима и реквизите (уколико не успемо да обезбедимо сами), у зависности од дела које одлучимо да поставимо на сцену и финансијска подршка школе за штампање плаката који би ученици припремили</p> <p>2.2.-2. С обзиром да ђаци наше гимназије похађају школу која се налази у Врању, неопходно је да развију свест о разликама традиционалне музике врањског мелоса.</p> <p>2.4.-2. не</p> <p>М.О.3. 3/1.1.-- Не</p> <p>3/2.1. С обзиром да ђаци наше гимназије живе и похађају школу која се налази у <u>пограничној</u> зони, неопходно је да развију већу свест о културним разликама, неопходности дијалога истих и да то поделе са вршњацима, родитељима, широм локалном заједницом.</p> <p>М.О.4. 4.1. Потребно је успоставити координацију између локалног Завода за јавно здравље у Врању као и локалне самоуправе као и на глобалном плану инструкције и лојалност института Винча Добробит овог испитивања и истраживања имаће грађанство и околина града Врања као и сви посетиоци ове локације с обзиром да је Александровачко језеро изузетно леп крај и лепо излетиште чишћењем овог језера и уређењем околине тј сређивањем животне средине дајемо допринос целокупној животној заједници, утичемо на одживи развој нашег града и насеља. Ревитализација и рекултивација екосистема и предела намећу се као приоритетан задатак савременог човека.</p> <p>5/2.1. У случају непредвиђених околности активности ће бити ореализоване онлајн, преко меет платформе.</p>

¹² Унети по потреби важне напомене о предлогу/специфичностима школе и/или окружења у којој школа ради